

EN BUDGET FÖR ATT SÄKRA OMSORGEN OCH MÖTA LÅG-KONJUNKTUREN!

Socialdemokraternas förslag till Budget 2023

Tack vare den tidigare s-ledda regeringens stora satsningar på skola och omsorg och extra stöd för att skona barn, äldre välfärdens arbetare undan pandemins konsekvenser har Kristianstads kommun tre goda år med historiskt höga ekonomiska överskott i ryggen. Vi har därför möjlighet att lägga en offensiv budget som satsar på förebyggande åtgärder för minskade driftskostnader på sikt och för att få fler Kristianstadsbor i arbete och därmed en större skattebas. Vi utgår från samma basnivå som M-KD-SD-styret men sänker överskottsmålet till **0,25 %**. Det innebär att vi utöver styrets **46 mkr** fördelar **45,75 mkr**. Ett generellt effektiviseringsuppdrag beräknas ge **5 mkr** och vi föreslår också en värdeöverföring på **34,6 mkr** av överskjutande eget kapital från KKF. Det innebär en möjlighet att fördela totalt **131,35 mkr** för att fler ska ha ett jobb att gå till, för att fler elever ska lyckas i skolan och för en trygg omsorg den dagen behov finns. Medarbetare i Kristianstads kommun ska ha en god arbetsmiljö för att ges bästa förutsättningar att ge medborgarna verksamhet med hög kvalitet.

Pandemirestriktionerna avlöstes av Rysslands krig mot Ukraina vilket medfört nya utmaningar i form av en hög inflation och ett förändrat säkerhetsläge. Förändrade förutsättningarna för energiförsörjning, livsmedelsproduktion eller byggsektorn visar tydligt på behovet av ett starkare samhälle. Ett samhälle som är mer resilient och mindre sårbart gällande våra grundläggande behov. Vi behöver vara rustade med sjukvårdsmaterial, läkemedel, livsmedel och drivmedel för att klara oss ett antal månader genom olika sorters kriser. För kommuner och regioner innebär L-M-KD-SD-styrets slottsavtal att nödvändiga satsningar på vård, skola och omsorg troligen uteblir. Den påbörjade upprustningen av både det militära och civila försvaret måste fortsätta på både nationell och lokal nivå. Tillgång till skyddsrum och beredskapslager har under vår långa stabila tid av fred offrats till förmån för marknadens just-in-time-principer.

Vår bedömning är att vi måste satsa på välfärden, både som återhämtning men också för att långsiktigt stärka den. Den offentliga och gemensamt finansierade välfärden är ett grundfundament för en jämlik och stark välfärd. Det är så vi bygger ett samhälle för alla. Vi ser vikten av ett starkt samhälle som har kraft att stå emot när samhället drabbas av olika utmaningar. Vårt uppdrag måste därför vara att beskriva hur vi kan stärka den gemensamma välfärden, inte försvaga den. Vår uppfattning är att människor är beredda att betala en skälig skatt om samhället levererar en välfärd av god kvalitet. Vi prioriterar jobben, omsorgen och skolan.

Socialdemokratiska prioriteringar i Budget 2023

20 miljoner kronor till arbetsmarknadspolitiska åtgärder och vuxenutbildnings-insatser - för varje kommuninvånare rätt att bidra till samhället. S-regeringens stöd under pandemin, inte minst permitteringsstödet, bidrog också till att svenskt näringsliv klarade sig relativt väl och tiotusentals jobb räddades kvar. Det råder en alltför hög arbetslöshet i Kristianstads kommun, särskilt bland unga, nya svenskar och medborgare med någon form av funktionsvariation. Jobbskapande åtgärder och utbildningsinsatser för att det ska bli enklare att växa och växla under hela arbetslivet är prioriterat för att ännu fler Kristianstadsbor ska komma i arbete och generera mer resurser till ett ännu bättre Kristianstad. Vinsterna är både personliga och samhälleliga och insatserna kan vara exempelvis studier, praktik, nystartsarbeten och lärlingsutbildningar.

Ett utredningsuppdrag behöver ges för att reda ut hur olika utbildningsformer för vuxna och vägledningscentrum organiseras effektivast men insatserna kan inte vänta till att detta är klargjort. En förstärkt vuxenutbildning syftar både till att möta den ökade efterfrågan men också för att utveckla vuxenutbildningen i ett bredare perspektiv både vad gäller organisation, aktörer och innehåll utifrån ett arbetsmarknadspolitiskt perspektiv. Kommunens näringslivsenhet, vuxenutbildningen, det lokala näringslivet, SYV- och arbetsmarknadsverksamheter behöver samverka mer för att hitta vägar till vidare studier och arbete inom branscher där det råder brist på arbetskraft. Utbildning och arbete utgör grundläggande fundament för att nå kommunens vision "Tanke, Trygghet och Trivsel". Kommunens insatser måste stärkas för att främja och verka för ett livskraftigt näringsliv.

Det är särskilt viktigt att hålla en god och nära dialog med Arbetsförmedlingen, bland annat genom den överenskommelse som tecknats, för att kunna ta i anspråk de arbetsmarknadspolitiska verktyg som tillhandahålls av staten. Åtgärder som dessa måste också omfatta personer med funktionsvariationer, som av olika skäl kan behöva stöd för att få en plats på arbetsmarknaden. Med rätt stöd och rätt åtgärder leder det ofta till vidare studier eller arbete. Vägen till ett jobb måste kortas och vårt näringslivs brist på efterfrågad kompetens behöver matchas bättre med dem som ännu inte är i arbete. Satsningar på jobbskapande åtgärder minskar behovet av försörjningsstöd och rätten till egen försörjning är grundläggande för att ha makten att forma sitt eget liv.

40 miljoner kronor till omsorgsnämnden för att återställa välfärdssveket alliansen skapat gentemot äldre kommuninvånare, personer med funktionsnedsättning och deras anhöriga. Pandemin blottade brister i vården och omsorgen om de äldre och visade på nödvändigheten att satsa på äldreomsorgen, genom kompetenslyft, satsningar på medarbetarna och förstärkningar av kvaliteten. Detta tycks tyvärr vara bortglömt i högers budgetförslag. Kris är en chans till omställning och vi vill lyfta äldreomsorgen från en skälig nivå till en god nivå som motsvarar de ökade behov av vård och förväntningar som ställs på omsorg. Det behövs kraftfulla åtgärder för att komma till rätta med brister och säkra framtida behov, där omsorg och omtanke om varandra är målet i verksamheten, inte vinstjakt och effektiviseringar.

Kristianstad ska vara en äldrevänlig kommun. Omsorgen har bred kompetens att fortsätta det goda förebyggande arbetet som görs för att ingen äldre ska vara ofrivilligt ensam. Det kommunövergripande arbetet med ett hälsosamt och aktivt åldrande behöver fortsätta. Allt fler av oss är äldre och antalet äldre än 80 år kommer att öka kraftigt de närmaste åren. Med hög ålder följer ofta ökat behov av vård och omsorg. Vi ser därför att arbetet med att stärka kontinuiteten inom hemtjänsten ska fortsätta och vi föreslår ett mer teambaserat arbetssätt enligt en modell där tvärprofessionell kompetens möts. Det krävs fler välfärdarbetare i omsorgen och vi vill skrota minutjakten i både hemtjänst och på vård och omsorgsboende. Tillitsbaserad styrning där medarbetarnas kompetens värdesätts och kommer till sin rätt ger långsiktigt högre kvalitet.

Inom området funktionsstöd vet vi hur mycket det betyder med ett meningsfullt arbete, kommunen som arbetsgivare ska vara ett föredöme i ett inkluderande arbetsliv, här för personer med funktionsnedsättning. Det finns många goda exempel på samarbeten både i kommunen och i olika företag. Det här är ett arbete som behöver stärkas ytterligare. Såväl livskvalitén för individen som innovationsklimatet för kommunen stärks av en politik för ett inkluderande arbetsliv. Ett fortsatt fokus på en jämställd funktionshinderpolitik för en ökad medvetenhet om våld mot kvinnor, samt möjliggöra särskilda insatser för ekonomisk jämställdhet för kvinnor med funktionsnedsättning. Det handlar om ett rättighetsarbete, där även den som har en funktionsnedsättning ska kunna känna delaktighet i samhället genom meningsfull sysselsättning och kunna försörja sig själv.

För att långsiktigt bygga kvalitet i omsorgen krävs en utredning av den av medarbetarna omvittnade tystnadskultur. Vi ser att det finns behov av en genomlysning av Hälso- och sjukvårdsverksamhetens ledning organisation och kvalitet. Syftet är att utreda stärka patientsäkerheten genom att utreda just verksamheten kopplat till bemanning och arbetsmiljö. Arbetet är en förutsättning för att stoppa den nedåtgående spiral av sjuksköterskor som lämnar omsorgen, och långsiktigt skapa förutsättningar för en stabil hälso- och sjukvårdsorganisation.

30 miljoner kronor till barn- och utbildningsnämnden för varje barns rätt till bästa möjliga start i livet. En av kommunens särskilda utmaningar vi står inför är att ge hög kvalitet i förskolor, skolor och fritidshem för ett ökande antal barn och elever. Stora ansträngningar måste göras för att stärka likvärdigheten och det behövs fler vuxna i de olika skolformerna. Varje barn har rätt att få det stöd som krävs för att lyckas i skolan och därmed få en god grund att stå på i vuxenlivet. Forskning har visat att tidiga insatser är avgörande för skolframgång men även för att barnet ska utveckla en positiv självbild och få bättre förutsättningar att lyckas i det fortsatta skolarbetet.

Vi vill återföra resurser till modersmålsundervisning/studiehandledning och inför möjligheten att successivt införa 25 timmar i den allmänna förskola successivt med 5-åringarna läsåret 23/24 för att alla barn ska få en likvärdigare chans att vara rustade inför skolstarten. Vi vill höja resurser till de olika skolformerna med fokus på elever i behov av särskilt stöd, elevhälsan och en förstärkning av fritidshemmens pedagogiska möjligheter. Vi fördelar också medel motsvarande M-KD-L-regeringens borttagna statsbidrag till musikskolan. Att ge barn och unga en god grund att stå på är den bästa investeringen för framtiden!

22 miljoner kronor till arbete- och välfärdsnämnden för ett socialt hållbart samhälle.

Trygghet handlar i högsta grad om att barn kan växa upp i trygga miljöer. Våld i nära relationer, framförallt mäns våld mot kvinnor, är ett världshälsoproblem som aldrig kan accepteras och handlingsberedskapen måste vara fortsatt hög när barn och kvinnor far illa. När det gäller boende för våldsutsatta har vi motionerat om en förtursmodell för just denna målgrupp, vi vill genomföra detta så fort utredningen är klar.

Det förbyggande arbetet med unga kriminella behöver implementeras i förvaltningen för att inte bli ett projekt som försvinner vid projekttidens slut. Projektet arbetar idag aktivt med att inhämta kunskap, metoder och aktivt förebyggande arbete. Detta är en del i att fortsatt kunna arbeta med unga som är på väg in i kriminalitet och sätta stopp för nyrekryteringen. En konsekvens av arbetet med unga personer som är på väg in i kriminalitet är höga placeringskostnader och det behovet kommer att finnas kvar över tid och något som vi behöver ta höjd för. Men för att kunna sätta in åtgärder innan och efter en placering är förvaltningen i fart med att instifta öppenvårdsinsatser som exempelvis Intensiv Hemmabaserad Familjebehandling (IHF) i egen regi. För att detta arbete ska kunna fortsätta och utvecklas är det viktigt att mattan inte dras undan fötterna.

Urbana Hembygdsgården är en fantastisk mötesplats för många av kommunens medborgare där de kan få kunskap, nätverka och andra aktiviteter. Det är av vikt att kommunen har kvar en sådan verksamhet och att den utvecklas och för att stärka arbetet ytterligare skulle detta kunna ske tillsammans med den lokala ideella sektorn.

Kristianstads kommun har sedan en tid tillbaka ett IOP tillsammans med Stadsmissionen vilket är en vinst för kommunen, stadsmissionen och deras besökare. Under året 2022 framkom det från olika håll att det var allmänt stök på stan och mycket folk som brukar besöka stadsmissionen då det var ett glapp mellan stadsmissionens och natthärbärgets öppettider. Det genomfördes på prov att hålla extra öppet på stadsmissionens Café David. Enligt utvärderingar har denna åtgärd visat på ett gott resultat. Därför beslutades det om ett tilläggsavtal där de utökade öppettiderna skulle fortsätta 2022 ut. Därför är det av yttersta vikt att detta fortsatt är finansierat och att det IOP som idag finns revideras med denna ändring och kostnad.

6 miljoner kronor till kultur- och fritidsnämnden för att stärka kreativiteten och skapa möten och förståelse människor emellan.

För oss socialdemokrater innebär områden som kultur och fritid också tillhör väsentliga delar av välfärden. Barn och ungdomars fritid och möjlighet att skolas in i föreningslivet är ett fundament till vårt fria och demokratiska samhälle och kompletterar vårdnadshavarnas ansvar och skolans uppdrag. Biblioteken har en demokratisk nyckelroll och förutom meröppna bibliotek vill vi att biblioteken i Linderöd och på Österäng öppnas igen.

Stödet till föreningar med egna anläggningar behöver förbättras och inför 2023 prioriterar vi att öka energibidraget för att fler föreningar ska kunna sänka sina driftskostnader och istället satsa på föreningens verksamhet och samtidigt minska klimatavtrycket. Behovet av mer isyta är utrett och behöver läggas in i planen för investeringar. Föreningsliv och fritidsgårdar spelar också en avgörande roll i det förebyggande trygghetsarbete som nu pågår. Vi avsätter även resurser för att stärka samarbetet med Musik i Syd och Unga Musik i Syd.

I vår kommun har vi 8 friluftsbad, sex av dem i kommunal regi och två föreningsdrivna. Vattenvana är viktigt för att lära sig simma och känna sig trygg i vid vatten. Att tillgängliggöra möjligheten att lära sig simma oavsett om man bor inne i stan eller ute på den natursköna landsbygden är viktigt. Vi värderar våra friluftsbad och därför är det viktigt att kommunen har en långsiktig underhållsplan för att hålla våra friluftsbad i gott skick.

6 miljoner kronor för "Handslaget för trygghet" för allas rätt till trygghet och delaktighet oavsett vem du är eller var du bor. Trygghet handlar i grunden om att arbeta förebyggande på olika plan. Vi behöver fortsätta att upprätthålla en hög och god ambitionsnivå i det förebyggande arbetet och genom satsningar på skola, jobbskapande åtgärder och föreningsliv.

För varje krona som M-KD-SD-styret lägger på hårda åtgärder som kameraövervakning och ordningsvakter lägger vi det dubbla på förebyggande insatser. Vi fortsätter satsningen på "Aktiv sommar", fria lovaktiviteter, feriearbeten för ökad trygghet och förebyggande stöd för att bryta ungas rekrytering till kriminalitet. Vi föreslår också att medel söks för att anställa en koordinator för förbättrad myndighetssamverkan mot brott av olika slag. Genom att motarbeta allt från de mindre brotten på gatan till svartjobb och bidragsfusk ska det vara otryggt och besvärligt att verka som kriminell i Kristianstads kommun.

Allas möjligheter till full delaktighet i samhällslivet kräver ett målmedvetet och strategiskt arbete. Det handlar om demokratifrågor, att motverka olika former av förtryckande strukturer som till exempel hedersnormer, funktionsnedsattas möjligheter till ett fritt liv m m. Vi socialdemokrater föreslår att vi ska inrätta en fullmäktigeberedning med syftet att arbeta för att deklarerar Kristianstad, likt andra kommuner, som en MR-kommun. SKR tillhandahåller en modell för hur ett sådant arbete kan bedrivas.

En grön och hållbar tillväxt

För kommunens del är det viktigt att vi främjar en grön och hållbar tillväxt, för fler arbetstillfällen och ökade skatteintäkter. Vi ska ha ett klimat och ett förhållningssätt som gör det intressant och attraktivt att etablera företag här. Krinova Science Park är en spjutspets med profilområdena mat, miljö och hälsa som främjar innovationer och kreativitet. Samverkan och ett stärkt partnerskap med Högskolan Kristianstad är avgörande för kommunens utvecklingsmöjligheter gällande kompetensförsörjning, nyföretagande och innovationer. Kristianstads näringsliv har klarat sig bra genom pandemin oavsett om vi jämför oss nationellt eller internationellt tack vare att många företag är små eller medelstora och verk samma inom flera olika branscher. Vårt lokala näringsliv går ofta i täten gällande hållbarhetsarbetet och har insett att detta är en stark konkurrensfördel.

Däremot uppfattar näringslivet Kristianstads kommuns företagsklimat som minst sagt uselt vilket tagit sig uttryck i flera år av bottenplaceringar i Svenskt Näringslivs ranking av kommunernas företagsklimat. Avgörande för kommunens utveckling på både kort och lång sikt är bygglovshanteringen. Därför föreslår vi att det genomförs en extern genomlysning

och utifrån den en handlingsplan för att kommunen ska leva upp till gällande lagkrav. Dagens långa handläggningstider hämmar näringslivets utveckling och innebär både minskade exploaterings- och skatteintäkter. Svårigheter att rekrytera personal med efterfrågad kompetens anges av företagarna som största hindret att växa. Kommunen behöver bli en aktiv aktör för att utbildningsmöjligheter och arbetslivets behov ska beaktas som en helhet. Inte bara näringslivet utan även välfärdssektorn står inför mycket stora rekryteringsbehov redan nu och än mer de närmsta åren. Matchningen av de som står utanför arbetsmarknaden och arbetslivets behov behöver utvecklas och fördjupas för att varje kommunmedborgare ska få möjlighet till egen försörjning.

Det finns behov av mer verksamhetsmark både i centralorten och i flera av våra omgivande basorter. Gällande Tollarp finns behov av att ta fram en översiktsplan för att den glädjande utveckling som nu sker inte ska blockera för framtida behov. Det krävs därför en genomtänkt långsiktighet som tar hänsyn till alla berörda samhällsfunktioner och intressenter. Behov av ny mark ska inte ske på jordbruksmark som länsstyrelsen klassar som brukningsvärd.

Behovet av en högre självförsörjningsgrad gällande energi är anledningen till att vi driver att det tas fram en handlingsplan för att Kristianstads kommun ska bli till 80 % självförsörjande med energi till år 2030 med en färdplan som siktar mot att vi på sikt ska bli en energipositiv kommun. För att kunna välkomna nya näringslivetableringar, motverka elavbrott eller ha motståndskraft vid framtida utmaningar krävs investeringar för att säkra energiförsörjningen. En plan för vilka investeringar som krävs för att säkra elförsörjningen nu och i framtiden behöver tas fram utifrån ett koncernperspektiv.

Kristianstad handlar om både stad och land. Landsbygdsstrategi behöver revideras såsom det är beslutat, en gång per mandatperiod. Frågor som rör mindre orter och landsbygden måste stå ännu högre på dagordningen och hit hör inte minst gatu- och vägbelysning, som nu i stor utsträckning släcks ner. Kristianstads kommun måste snarast ta fram en strategi för hur detta ska mötas och vi kan inte acceptera att all belysning längs vägarna på landsbygden släcks ner. Bostadsbyggandet ska ta sin utgångspunkt i att värna byggandet av bostäder för medborgarnas olika behov i livet i hela kommunen och blanda olika boendeformer. Kartläggningen av obebodda hus har rönt stort intresse men förutsätter en fortsättning för att de som redan anmält sitt intresse ska kunna matchas mot identifierade objekt.

Biosfärområdet Kristianstads Vattenrike spelar en viktig roll som modellområde för hållbar utveckling, för pedagogik, för forskning och som besöksmål. Det finns ett starkt stöd i kommunen för att stärka gröna och blåa värden. Kommunens grönområden och friluftsområden lockar många besökare. Tivoliparken och stadens träd och grönområden betyder mycket för hälsa och välmående och därmed också vår attraktionskraft utöver värdet för den biologiska mångfalden. För att på sikt säkerställa stadens gröna utveckling behöver en stadsträdgårdsmästares kompetens för strategisk, långsiktig förvaltningsövergripande planering exempelvis vid exploatering eller framtagande av planer. En trädplan behövs för att säkerställa trädens betydelse i detaljplaneläggning, samt identifiera brist- och potentiella utvecklingsområden gällande träd.

Agenda 2030 behöver bli alltmer av konkret handling. Eftersom barnen är vår framtid vill vi se att en *Miljönyckel* tas fram som likt *Kulturnyckeln* erbjuds samtliga grundskoleelever

med en progression och kopplad till skolans läroplaner. Kommunen ska vara fortsatt med i och aktiv med att utveckla Fairtrade. Kommun, näringsliv, den idéburna sektorn och enskilda har alla viktiga roller i att bygga det långsiktigt hållbara Kristianstad. På EU-nivån görs stora insatser för att lyfta Europas länder med lån och bidrag för att stärka omställningen till ett hållbart samhälle.

Den förtätning som nu planeras i staden gör det särskilt viktigt att värna gröna miljöer med grönområden, parker och livskraftiga träd. Utvecklingsinsatser pågår i flera projekt; det handlar om centrum, Barbackaområdet och Näsby stadsutveckling. Vallskyddet ska stärkas i enlighet med den av Kommunstyrelsen antagna planen. Cykelvägsutbyggnaden måste ges ekonomiskt utrymme i enlighet med antagna planer. Med anledning av Högskolans planerade lokalisering och stadsutveckling Näsby behöver GC-lösning på norra Bangårdsområdet.

Offentliga verksamheter är stora beställare av varor och tjänster. För kommunens del handlar det bland annat om i ny- och ombyggnationer inom skolområdet, VA-verksamheten och inte minst det centrala reningsverket. Den planerade investeringsvolymen är tung och med rådande världsläge ser vi att även viktiga framtidssatsningar kan behöva skjutas fram något i tid. Investeringar genererar många arbetstillfällen men vi ska inte ytterligare förvärra den materialbrist som råder och förväntas råda ett tag framöver. Däremot ska vi vara redo att handla upp planerade projekt när konjunkturen viker för att motverka kommande lågkonjunkturer.

Kristianstad är en mötesplats och en plats för många och stora evenemang. Besöksnäring och turism är väsentliga inslag i vår kommun och tillför stora värden och många olika aktörer bidrar till detta. Kommunen är involverad på flera sätt; genom en egen organisation för evenemang, genom den orangea staden, Handelsstaden och andra samarbeten. Vi menar att det är dags att gå vidare med planerna om ett destinationsbolag i kommunen, där samordning och samarbete mellan flera aktörer kan bli effektivare.

Kristianstads kommuns läge och storlek ger oss ett särskilt ansvar för tillväxt och attraktivitet i hela Nordöstra Skåne. Kommunen behöver vara än mer aktiv i de här diskussionerna och fortsätta arbetet för att förverkliga dubbelspåret till Hässleholm. Dubbelspåret är av avgörande betydelse för att hela Skåne i praktiken ska fungera som en arbetsmarknadsregion, där Kristianstads kommun med sina 87 000 invånare spelar en viktig roll.

Arbetet ska vara en friskfaktor

Medarbetarna i kommunens värdefullaste resurs och därför har vi socialdemokrater avgett ett arbetsmiljölofte. Kvalitet uppstår i grunden i mötet mellan den anställde och kommuninvånaren. Det är hur det mötet sker och innehållet i det som avgör kvaliteten i välfärden. Avgörande för goda möten med kvalitet i välfärden är att de anställda har verktyg och förutsättningar för att ge goda möten. Det kräver en god arbetsmiljö och en hög grad av delaktighet i arbetets planering och genomförande.

Det görs en hel del insatser i arbetet för en god arbetsmiljö men ännu är sjukfrånvaron alltför hög. Kommunen måste fortsätta att satsa på goda arbetsmiljöer och den anställde måste få de förutsättningar som krävs för att kunna genomföra sitt arbete på ett tillfredsställande sätt. Därför vill vi påbörja arbetet med att införa att rätten till arbetskor inom omsorgen från 2023. Arbetet ska man bli frisk av, inte sjuk. Arbetet som en friskfaktor är en avgörande fråga för kommunen som arbetsgivare!

Vi socialdemokrater vill att en pott för arbetsmiljöinsatser skapas genom årliga avsättningar. Syftet är att stärka framtidssatsningar på ett långsiktigt arbetsmiljöarbete. Potten ska i huvudsak verka på en övergripande nivå med strategiska åtgärder som förbättrar arbetsmiljön. Arbetet med potten ska ske i nära samverkan med de fackliga organisationerna.

Kommunfullmäktige föreslår besluta:

- Säkra och stärka resurserna till jobbskapande åtgärder, omsorgen och skolan.
- Hålla en hög ambitionsnivå för arbetsmarknadsåtgärder och utbildningsinsatser för vuxna. De leder till arbete och gör det möjligt att växa eller växla under hela arbetslivet för att kunna möta förändrade kompetenskrav.
- Stärka arbetet för ett tryggt Kristianstad, där förebyggande insatser riktade till unga står i fokus.
- Höj energibidraget till ideella föreningar för sänkta driftskostnader genom energi-effektivisering.
- Stärk samarbetet med Musik i Syd och Unga Musik i Syd.
- Arbeta för att stärka och utveckla miljö- och klimatarbetet, med Agenda 2030 som utgångspunkt, där Biosfärområde Kristianstads Vattenrikes uppdrag som modellområde för hållbar utveckling ska spela en viktig roll.
- Utred en Miljönyckel som likt Kulturnyckeln erbjuds alla elever med en progression och kopplad till skolans läroplaner.
- Fortsatt fokus på arbetsmiljöåtgärder för goda arbetsmiljöer genom avsättningar i en central pott för strategiska arbetsmiljöinsatser.
- Revidera Kristianstads kommuns landsbygdsstrategi varje mandatperiod enligt plan.
- Att Kommunstyrelsen ger i uppdrag om en extern genomlysning av dagens lovhantering som blir underlag i framtagandet av en handlingsplan för att få en bygglovshantering som säkerställer att Kristianstads kommun uppfyller gällande lagkrav och bidrar till en positiv näringslivsutveckling
- Fortsatt arbete med att stärka Krinovas utveckling, för innovationer och grön och hållbar tillväxt. Krinovas roll lokalt och i Skåne, för innovationer inom livsmedelsområdet bidrar till näringslivsutvecklingen och vi vill växla upp ytterligare genom ökad basfinansiering.
- Hålla nere nivån gällande kommunala investeringar med anledning av det osäkra läget inom byggsektorn. Vi ska vara beredda att dra igång planerade projekt direkt konjunkturen viker för att motverka arbetslöshet och för att det billigare att investera i lågkonjunktur.

Omsorgsnämnden

+ 40 mkr

- Det behövs fler medarbetare i våra verksamheter
- Kvalitetshöjande åtgärder inom äldreomsorgen.
- Ge hemtjänsten rätt förutsättningar att skrota minutjakten.
- Översyn av hur hälso- och sjukvården kan stärkas inom äldreomsorgen.
- Stärka det förebyggande arbetet med det ideella föreningslivet.
- Utveckla den dagliga verksamheten inom funktionsstöd.
- Påbörja arbetet med att införa rätten till fria arbetsskor inom omsorgen

Barn- och utbildningsnämnden

+ 30 mkr

- Återföring av resurser med fokus på barn och elever i behov av stöd och elevhälsan.
- Förstärkning av fritidshemmen
- Modersmålsundervisning/studiehandledning
- Kulturskolan/musikskolan
- Införande av 25-timmars allmän förskola för 5-åringar läsåret 23/24
- Införa fria mensskydd from ht 2023

Arbete- och välfärdsnämnden

+ 22 mkr

- Förtursmodell för våldsutsatta
- Förebyggande arbete för att stoppa nyrekrytering och kriminalitet
- Uppdaterat IOP med Stadsmissionen för utökade öppettider
- Utveckling av Urbana Hembygdsgården

Kultur- och fritidsnämnden **+ 6,0 mkr**

- Fria lovaktiviteter
- Ökade föreningsbidrag när de kommer till aktivitetsstöd och driftbidrag
- Ökat energieffektiviseringsbidrag till föreningar
- Öka upp potten för investeringsbidrag
- Stärka samarbetet med Musik i Syd
- Fortsätta bygga ut meröppna bibliotek
- Föreningarnas Hus

Tekniska nämnden **+ 4,5 mkr**

- Fast organisation för arbetsmarknadsåtgärder
- Utökning av löpande underhåll
- Förstärkta resurser till Hälsoträdgården
- Arbetsgrupp för potentiellt energipositiva samarbeten
- Inrätta Stadsträdgårdsmästare

Byggnadsnämnden **+ 1,0 mkr**

- Genomlysning av bygglovshanteringen för framtagande av handlingsplan
- Förstärkning av plan- och bygglov.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden **+ 1,0 mkr**

- Utökad tillsyn.
- Utredda Miljönyckeln

Kommunstyrelsen **+ 31,35 mkr**

- Målområde Arbete

Arbetsmarknadspolitiska insatser och utbildning i samverkan - KS utreder och samordnar för att:

- *växla försörjningsstöd till riktiga arbeten (AVN).*
- *olika former av vuxenutbildning för att kunna växa och växla under hela arbetslivet (BUN + AVN).*

+ 20,0 mkr

- Handslag för Trygghet **+ 6,0 mkr**
- Avsättning till Arbetsmiljöpott **+ 2,0 mkr**
- Framtagande av handlingsplan för en bygglovs-
hantering som följer gällande lagkrav **+ 0,2 mkr**
- Landsbygdsutveckling
matchningsfasen Obebodda fastigheter **+ 0,8 mkr**
- Trygghet - koordinator
för myndighetssamverkan mot brott **+ 0,8 mkr**
- Ökad basfinansiering, Krinova **+ 0,5 mkr**
- Utredda ungdomsbiljett **+ 0,2 mkr**
- Ospecificerat **+ 1,35 mkr**

Effektiviseringsuppdrag på administration **- 5,0 mkr**

Summa: + 131,35 mkr

Investeringar

Enligt kommunstyrelsens förslag samt:

• Genomförandeplan för Grönplanen	3,3 mkr
• Indexkompensera ramar för Miljö- och Energisparåtgärder	6,2 mkr
• Strategisk landsbygdsbelysning	5,0 mkr
• Ram för Asfaltsbeläggningsplanen (Totalt 31,3 mkr 2023)	5,0 mkr
• Utredning av GC norra Bangårdsområdet	0,5 mkr
Summa:	20 mkr

Övriga förslag till beslut:

- Fastställa ett överskott i driftsbudgeten om 0,25 % motsvarande **15,25 mkr**.
- Att överföra **34,6 mkr** av överskjutande eget kapital i KKF till driftsbudgeten.
- Att fastställa en total investeringsbudget på **914 227 tkr**.
- Se över den administrativa överbyggnaden för förvaltningarna i Rådhuset och Östra kommunhuset, för ökad samverkan mellan förvaltningarna och effektivare upphandlingar med utgångspunkt från föreslagna prioriteringar.

Kristianstad 2022-11-22

För den socialdemokratiska kommunstyrelsegruppen

Ulrika Tollgren (S)

Martin Hallingström Skoglund (S)